

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 125/2011-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 6. apríla 2011 predbežne prerokoval sťažnosť L. B., T., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody, zastúpeného advokátkou JUDr. I. L., N., vo veci namietaného porušenia základných práv na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Nitre sp. zn. 5 To/60/2010 z 21. decembra 2010 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť L. B. o d m i e t a pre nedostatok právomoci.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 23. februára 2011 doručená sťažnosť L. B. (ďalej len „sťažovateľ“) vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením

Krajského súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 5 To/60/2010 z 21. decembra 2010 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie“).

2. Z obsahu podanej ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ bol rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky (ďalej aj „okresný súd“) sp. zn. 1 T 59/08 z 9. septembra 2010 uznaný vinným zo spáchania pokračujúceho trestného činu podvodu podľa § 250 ods. 1 a ods. 5 zákona č. 140/1961 Zb. Trestný zákon účinného do 31. decembra 2005 (ďalej len „Trestný zákon“), za spáchanie ktorého mu súd uložil nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní 5 rokov a 6 mesiacov a k výkonu ktorého ho zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody v I. nápravno-výchovnej skupine. Predmetný rozsudok okresného súdu napadol sťažovateľ odvolaním, ktoré krajský súd svojím uznesením sp. zn. 5 To/60/2010 z 21. decembra 2010 zamietol. Sťažovateľ z dôvodu svojho podozrenia z porušenia ústavou a dohovorom garantovaných základných práv a slobôd napadol rozhodnutie krajského súdu ústavnou sťažnosťou.

3. Sťažovateľ v podanej sťažnosti napádal predovšetkým nesprávnosť skutkových a právnych záverov, ku ktorým došiel okresný súd a ktoré potvrdil aj v odvolacom konaní krajský súd, keď namietal: *„V riadnom opravnom prostriedku som poukázal na mnohé rozpory, ktoré vyplynuli z dokazovania vykonaného súdom prvého stupňa, ktorých závery nemohli nepochybne korešpondovať s výrokom o mojej vine. Rovnako som poukázal na skutočnosť, že nielen s predmetnými rozpormi, ale s niektorými dôkazmi svedčiacimi výlučne v môj prospech sa súd prvého stupňa v napadnutom rozsudku vôbec nevysporiadal. Taktiež sa nevysporiadal s mojou obranou a nebolo zrejmé akými úvahami sa správal pri hodnotení vykonaných dôkazov s takými rozpornými výsledkami. Odvolací súd sa však so závermi súdu prvého stupňa plne stotožnil, mojimi námietkami ohľadne nedostatku a rozpornosti vykonaných dôkazov sa bližšie nezaoberal.“*

4. Proti postupu krajského súdu v odvolacom konaní sťažovateľ ďalej namietal nedostatočný spôsob, akým sa mal/mohol vysporiadať s ním vznesenými námietkami v odvolacom konaní. V dôsledku tohto postupu došlo k porušeniu jeho základných práv v trestnom konaní: *„Za porušenie môjho ústavne garantovaného práva na spravodlivý*

proces považujem najmä to, že odvolací súd sa mojimi námietkami v napadnutom uznesení nezaoberal, uzavrel vec s konštatovaním, že obrana je právne irelevantná. Som toho názoru, že najmä ak ide o rozhodnutie odvolacieho súdu, má byť dostatočne odôvodnené v záujme jeho presvedčivosti, záväznosti a výchovného charakteru. V opačnom prípade je rozhodnutie nepreskúmateľné, čím zároveň nie je garantované právo účastníka konania na súdnu a inú právnu ochranu...“ Sťažovateľ taktiež vytkol postupu krajského súdu, že pri svojej prieskumnej povinnosti prehliadol aj procesné pochybenia okresného súdu, na ktoré ho výslovne upozornil vo svojom odvolaní: „... som... poukázal i na procesné pochybenia súdu prvého stupňa, konkrétne že: na hlavnom pojednávaní... boli... prečítané výpovede svedkov... hoci na to neboli splnené zákonné podmienky, konkrétne návrh procesnej strany... súd prvého stupňa rozhodol nekonať o námietke zaujatosti... hoci... je potrebné rozhodnutie senátu..., súd pri ukladaní trestu nebral do úvahy poľahčujúcu okolnosť, že som doposiaľ viedol riadny život...“

5. Na základe už uvedeného sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo L. B. podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy... a čl. 6 ods. 1 Dohovoru... Uznesením Krajského súdu Nitra 5 To/60/2010 zo dňa 21. 12. 2010 porušené bolo.

2. Uznesenie Krajského súdu Nitra 5 To/60/2010... za zrušuje...

3. L. B. sa priznáva náhrada trov právneho zastúpenia 261,82 €...“

II.

6. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každú sťažnosť predbežne prerokuje na

neverejnóm zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia sťažnosti vo veciach, na ktorých prerokovanie ústavný súd nemá právomoc, sťažnosti, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné sťažnosti, alebo sťažnosti podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj sťažnosti podané oneskorene môže ústavný súd odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Rovnako môže ústavný súd odmietnuť sťažnosť aj vtedy, ak je zjavne neopodstatnená.

5. Sťažovateľ namietal porušenie označených práv uznesením krajského súdu sp. zn. sp. zn. 5 To/60/2010 z 21. decembra 2010. Z obsahu sťažnosti a k nej pripojených príloh vyplýva, že v danom prípade sťažovateľ nevyčerpal všetky prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd v systéme všeobecných súdov účinne poskytuje, keďže nepodal proti napadnutému rozhodnutiu krajského súdu dovolanie, a to napriek tomu, že ním namietané nedostatočné skutkové zistenia a nesprávne právne závery okresného súdu potvrdené krajským súdom v odvolacom konaní v jeho trestnej veci sú zákonom predpokladaným dôvodom dovolacieho konania. Sťažovateľom namietané okolnosti (body 3 a 4) je možné podľa názoru ústavného súdu subsumovať pod dovolacie dôvody podľa § 371 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších zmien (ďalej len „Trestný poriadok“), a teda na podanie tohto účinného opravného prostriedku mal/má sťažovateľ zákonný potenciál.

6. Ústavou daná právomoc ústavného súdu neumožňuje ústavnému súdu nahrádzať rozhodovacia činnosť (právomoc) všeobecných súdov, ak je táto založená zákonom alebo na základe zákona. Ústavný súd môže založiť svoju právomoc na konanie až vtedy, ak fyzická alebo právnická osoba nemala inú ústavnú a zákonnú možnosť účinnej ochrany svojich práv. Ústava ani zákon o ústavnom súde nepripúšťajú, aby si sťažovateľ ako účastník konania zvolil medzi súdnymi orgánmi ochrany porušených základných práv a slobôd, naopak čl. 127 ods. 1 ústavy jednoznačne požaduje vyčerpanie všetkých sťažovateľovi dostupných a účinných prostriedkov nápravy. Aj podľa stabilnej judikatúry ústavný súd nie je oprávnený poskytovať ochranu ústavnosti vo veciach, v ktorých sa

sťažovateľ mohol domôcť ochrany v konaní pred všeobecným súdom vlastnými, dovolenými a Trestným poriadkom ustanovenými procesnými úkonmi (I. ÚS 161/02, I. ÚS 79/07).

7. Ako to vyplýva z čl. 127 ods. 1 ústavy, právomoc ústavného súdu poskytovať ochranu základným právam a slobodám je daná iba subsidiárne, teda len vtedy, ak o ochrane týchto základných práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Keďže proti napadnutému rozhodnutiu krajského súdu bolo/je možné s ohľadom na sťažovateľom uvádzané okolnosti podať dovolanie, právomoc poskytnúť ochranu označeným základným právam sťažovateľa má najvyšší súd ako súd dovolací, čím bola zároveň vylúčená právomoc ústavného súdu. Z uvedených dôvodov bola preto aj táto časť sťažnosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde uznesením odmietnutá pre nedostatok právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie.

8. Vzhľadom na to, že sťažnosť bola odmietnutá ako celok, bolo už bez právneho významu, aby ústavný súd rozhodoval o ďalších požiadavkách sťažovateľa.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. apríla 2011